

До
Председателя на научно жури,
определено със заповед на Ректора
на Медицински университет – Плевен

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Тоньо Илиев Шмилев, дм,
Катедра по педиатрия и медицинска генетика към МФ на МУ, Пловдив,
Адрес за контакти: 4000 Пловдив, бул. „Васил Априлов“15А,
сл. тел. 032602250, GSM 0898562366,
e-mail: t.shmlev@gmail.com

Избран на основание решението на АС на МУ, Плевен (протокол № 11/2018 год., преписка входящ № НС-68/04.07.2018 год.) и Заповед на Ректора на МУ, Плевен № 1604/03.07.2018 год., за външен член на Научно жури, по процедура за заемане на академична длъжност „доцент“ в областта на висшето образование 7, здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 медицина, научна специалност „педиатрия“ в НИИ при МУ-Плевен, с единствен кандидат **д-р Рада Маркова Маркова, дм.** Обявата за конкурса е публикувана в ДВ бр. 36/27.04.2018 год., стр. 61 и на интернет-страницата на МУ-Плевен

Конкурсът е обявен по надлежния ред. Рецензирането на представените материали се основава на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение, както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на АД в МУ, МФ-Плевен и Качествени критерии за развитие на академичния състав на МУ, МФ-Плевен.

Кратка биография на кандидата:

Д-р Рада Маркова завършва магистърска степен по медицина в МУ-Варна с приза „Златен Хипократ“. Има специалности по „детски болести“ и „детска пулмология и фтизиатрия“, и диплома за квалификация по здравен мениджмънт. Защитила е докторска степен. Има професионален опит като ординатор по педиатрия и неонатология в Първа детска клиника на УМБАЛ „Света Марина“ – Варна и СБАЛДБ-София, а от 2002 до 2016 год. последователно като асистент, старши и главен асистент в Детска клиника на УМБАЛ „Александровска“, София. От 2012 год. досега е Медицински управител и главен лекар на МЦ „Първа детска консултативна клиника“ и член на борда на директорите на поликлиника България – София.

Била е педиатър консултант за посолствата на САЩ и Великобритания.

Има специализации в САЩ, Австрия и курс по „Патоморфология на белодробните болести – цитология на храчка“. Има опит в провеждане на клинични проучвания. Номинирана е за най-добър лекар по специалността „детска пулмология и фтизиатрия“.

Д-р Маркова е член на БЛС, БПА, Българската асоциация по детска пневмология, ERS, AAF alumni club и НПО „Въздух за здраве“

Работи с компютри и друга офис техника.

Учебно-преподавателска дейност.

Според правилника на НИИ-Плевен, за АД, за която д-р Маркова е кандидат не се изисква преподавателска дейност (справка доц. М. Симеонова, научен секретар на МУ-Плевен), но държа да отбележа, че д-р Маркова има близо 15-годишен опит като асистент, старши и главен асистент по педиатрия в МУ-София. Понастоящем е ръководител на специализанти по педиатрия и детска пулмология и фтизиатрия в Първа детска консултативна клиника, съавтор е на ръководството „Клинична пулмология в детска възраст“. Владее английски, немски и руски езици. Имал съм възможност да слушам не една презентация на национални форуми, изнесени от д-р Маркова, при което тя се представя като лектор владеещ вниманието на слушателя и умеещ да представи увлекателно, ясно и точно дадената тема. Затова оценявам високо нейните лекторски умения.

Моите лични впечатление за д-р Маркова са, че тя е трудолюбива, усърдна, прецизна, комуникативна и добре работеща в екип с колегите си, със специализантите по педиатрия и с малките си пациенти.

Научно-изследователска дейност.

Материалите на д-р Маркова по конкурса са представени според правилника на МУ-Плевен, с достатъчен доказателствен материал, логична подредба и отличен естетически вид. Те включват 80 заглавия, от които реални публикации 30 (7 са публикувани в чужди списания). Самостоятелен или първи автор, д-р Маркова е в 23 публикации. Тя е съавтор на ръководството „Клинична пулмология в детска възраст“, на МИ „Райков“, Пловдив, 2017 год.

Кандидатът има и 50 участия в международни конгреси и конференции – 16 от тях са в чужбина, 17 у нас с международно участие и 17 са български форуми. Д-р Маркова е единствен или първи автор в 28 от тези презентации.

Трудовете на д-р Маркова са публикувани в български списания (22), в чужди списания (8). Тя има и съавторство в едно ръководство.

Цитатната справка за д-р Маркова показва 10 цитирания в български литературни източници. Изключени са самоцитирания.

Д-р Маркова представя справка за публикации в 2 чужди списания с общ IF 18,856.

Представени са данни за едно участие в научноизследователски проект.

Всичко това е един добър атестат за възможностите на кандидата да генерира идеи, да организира и реализира изпълнението им.

Оценка на приносите на научните трудове на кандидата за цялостното му академично развитие.

Проследявайки научната продукция на д-р Маркова констатирам, че става въпрос за един можещ и търсещ изследовател, съчетал в себе си добрия клиницист и учения използващ съвременни диагностични и терапевтични методи. При това стремежът му е винаги към подобряване на диагностично-терапевтичния процес и проследяването на болното дете. Оценявам високо умението на кандидата да извършва клиничноориентирана научна дейност и да използва резултатите от лабораторията при леглото на пациента, а не да се ограничи до една самоцел – нарастващ брой публикации в списания и съобщения на форуми.

Научните и приложни приноси на д-р Маркова могат да бъдат групирани в следните основни направления:

1. **Обща педиатрия** (5 публикации) – свързани с медицинска генетика, метаболитни и обменни заболявания (специално затлъстяване и астма), хематологична патология,

- детски инфекции (инфекциозна мононуклеоза, парвовирусна инфекция, пневмонии, среден отит, РНАРА синдром) и поведението при фебрилитет в детска възраст.
2. **Детска пулмология** (7 публикации) – лабораторна диагностика (разработена е методика за оценка на значението на серумната аденозиндеаминаза при различни респираторни заболявания), вродени аномалии на белия дроб, бронхиална астма, муковисцидоза и други хронични заболявания на дихателната система, остър бронхиолит (на тях са посветени по-голяма част от научните съобщения – статии и постери на д-р Маркова), неинвазивни методи за оценка на алергичното възпаление на дихателните пътища. В последната област д-р Маркова има най-голям клиничен опит и научни съобщение, като вкл. на тази тема е посветен и дисертационния труд.
 3. **Инфантилни хемангиоми** – това са интересите на кандидата от последните 2 години, като д-р Маркова е член на работната група за инфантилната хемагиоматоза в България и съавтор на българския консенсус за лечение на тази патология в кърмаческа възраст.
 4. **Амбулаторна педиатрия.** Като идеен основател и главен лекар на най-голямото педиатрично амбулаторно заведение у нас, д-р Маркова отделя много сили за развитие на тази област на детското здравеопазване. Тя се интересува от диагностиката и лечението в тези условия на редица остри и хронични белодробни и други заболявания. Налага нови стандарти на работа и проследяване на хронично болните. Особено ценен е споделяният опит в главите от ръководството „Клинична пулмология в детска възраст“, посветени на най-честите и актуални остри и хронични белодробни заболявания – бронхопулмонална дисплазия, бронхиална астма, бронхиолит, ларинготрахеит и муковисцидоза. Става гост-редактор на два поредни броя на списание „Практическа педиатрия“, посветени на проблемите на „Амбулаторната педиатрия“ В тях тя разкрива своите разбирания и световните тенденции за най-правилното поведение в тези случаи на настоящия етап от развитието на нашето детско здравеопазване, което до голяма степен принадлежи и на бъдещето.
 5. **Дисертационен труд.** Приносите с оригинален, потвърдителен и приложен характер в тази насока на д-р Маркова са безспорни и утвърждават значението в клиничната практика на изследването на издишания азотен окис, като критерий за поставяне на диагнозата бронхиална астма и при мониториране на заболяването и резултатите от медикаментозния му контрол.

Заключение:

Познавам д-р Рада Маркова от години, като имах възможност да проследя нейното развитие чрез многобройните ни контакти по различни поводи. По моите лични впечатления и според представената документация за участие в конкурса за АД „доцент“ тя е опитен и ерудиран лекар, учен и преподавател. В своята почти 20-годишна практика е придобива голям практически и организационен опит. Той ѝ позволява да се справи с сложните задачи, които ежедневно ѝ се поставят за решение.

Научната продукция на д-р Р. Маркова по обем и качество изпълнява изискванията за АД „доцент по Педиатрия“, отразени в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-Плевен. Трудове ѝ са нейно лично дело, оригинални, с автентични резултати, особено тези в областта на методите за неинвазивна оценка на алергичното възпаление на лигавицата на дихателните пътища, както и относно амбулаторния подход при най-честите остри и хронични белодробни заболявания у децата. Те са плод на задълбочени търсения, чрез

използване на съвременни високоинформативни методи. Приносите са безспорни. Чрез тях ни се предоставят нови знания по много въпроси свързани с бронхиалната астма и други хронични белодробни заболявания у децата. Те трябва да бъдат затвърдени, с набиране на още материал и опит, и нови допълнителни доказателства. В това отношение времето е пред д-р Маркова и нейния екип.

Всичко това ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемите членове на НЖ да дадат положителен вот за присъждане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „педиатрия“ на д-р Рада Маркова Маркова.

14.08.2018 г.
гр. Пловдив

Подпис:.....
/проф. Т. Шмилев/